

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

AR egynegyed évre:
szállítva 1-60 Pengő
2- Peagő
évre 3 dollár

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:
Vitéz Szabadvány Ferenc
Vadárter 13. Telefonszám 4.

Kiadótulajdonos:
Rónai Frigyes
Várkör 39. sz. Telefonszám 23.

Hirdetések milliméterenként 6 fillér.
Hirdetések díja előre fizetendő
Nyitár sora 40 fillér
Szövegkiosztott reklámbír sora 20 fillér.

Megyegyűlés községi ügyekkel.

Szombaton a megyegyűlést még egy kisgyűlés előzte meg, amelynek szintén voltak községi vonatkozású ügyei. A kisebb jelentőségűeket tudomásul vették. Községszerdahely határozatát a volt községbíró és körjegyző ellen indított per megszüntetéséről nem hagyta jóvá a kisgyűlés. A kártérítési pert a községnek tovább kell folytatnia nevezettek ellen. — Jóváhagyták a községi megyebiztos határozatát a községi pénzügyeknél lévő függő kölcsönök ideiglenes rendezéséről. A községi tb. tisztügyész tiszteletdíjának megállapítása és az ellene beadott fellebbezés ügyében úgy határozott a kisgyűlés, hogy a megyebiztos határozatának azt a részét, melyben 1933-ra havi 200 pengőben, 1934-re 150 pengőben állapította meg, a tisztügyész tiszteletdíját jóváhagyja. A határozatnak azt a részét, amely konstatálja, hogy az 1933-ra megállapított díjazással honorálva van az ügyésznek az előző évben kifejtett munkássága, a kisgyűlés elutasította. Elutasította teljes egészében Szova Ferenc és társainak fellebbezését. Elutasította a tisztügyész fellebbezését az 1933-34 évi díjazás megállapítása ellen. Elutasította a fellebbezésnek azt a részét is, melyben a kisgyűléstől polgári perre való utasítást kéri a korábban kifejtett működésének honorálása céljából, miután a tisztügyész és a város közötti jogviszony nem magánjogi, hanem közjogi természetű. Elutasítja a fellebbezésnek azt a részét is, hogy olyan esetekben is állapítsák meg a munkadíjat, midőn a bíróság a városnak nem ítél meg perköltséget, mint hogy a fix fizetés éppen ilyen munkák

ellenértékét biztosítja. A fellebbezésnek az 1933. évet megelőző működésének díjazására vonatkozó részével kapcsolatban úgy határozott a kisgyűlés, hogy ebben a tekintetben méltányos egyezség kötése utasítja a megyebiztos a tisztügyésszel. Ezzel remélhetőleg le is zárul a már sok port felvert ügy.

A hétfői megyegyűlésen aránylag nem sokan jöttek össze, bár Köszegről szép számban felvonultak a megyebizottsági tagok. Az ülés csendes lefolyású volt s kiemelkedett Ossffy Lajos dr. nagyszabású beszámolója az elmúlt esztendőről. Ebben mondotta többek között a következőket: Hazánk az európai nemzetek koncertjében tiszteletben és tekintélyben a súlyos és nehéz megpróbáltatások és minden egyéb bajok dacára növekedett. A Gómbös kormány öntudatos nagyvonalú politikát folytat, különösen külpolitikai vonatkozásban. Belpolitikai tekintetben a feszültség tekintélyesen és jelentékenyen enyhült. Súlyos és nehéz problémákat igyekezett legalább átmeneti intézkedésekkel megoldani. Tul vagyunk a télel és az inséget is leküzdöttük. Az állásalan diplomások tekintetében is minden lépés megtörtént. Szombathelyen jelentkezett 100 diplomás és érettségizett fiatalember közül 75 sikerült elhelyezni. Vasvármegye tekintélyes segítséget kapott az elmúlt évben a kormánytól. Így Vasvármegye községei 250 ezer, Köszeg 180, Vasvár 27, Szombathely pedig 35 ezer pengő állami támogatásba részesült. A vármegye közigazgatási hivatalban mindenütt megtartottam a közigazgatási vizsgálatokat. Nemcsak aktákat tanulmányoztam és vizsgáltam át, hanem a járáások közállapotait is.

Beszédének befejezésénél elpárhagytam Szova Ferenc és Mozsolits István dr. elhunyt megyebizottsági tagokat, akiknek emlékeit a törvényhatósági bizottság jegyzőkönyvben örököltette meg a főispán javaslatára. A bejelentéseknél közölte, hogy Szova Ferenc helyébe Sulyok Ferenc póttagot hívták be, ki kettős mandátuma alapján erről lemondván, ezen helyre Községi József nyug. rendőrkapitányt hívták be.

Az alispáni jelentéshez csak néhány felszólalás hangzott el. Mándli Sándor az örlési vámos miatt, Hende Lajos kérte, hogy kötelezzék a templombajáráásra a leventéket a szünetekben is, sürgette a táncmultságok korlátozását. Molnár Gyula sérelmezte, hogy a községbe nem szakképzett gyümölcsfaápolókat küldenek ki a pajzstetűvédekezés tanfolyamára. Az alispán megnyugtató válaszai után sor került a tárgysorozatra, amelynek 8. ik pontján szerepelt a földművelésügyi minisztérium leirata a községi hegyekben kért kutatások ügyében Felszólalt e tárgynál Községi József, aki reámutatott arra, hogy Köszeg város helyzete valamint a várható eredmények mindképp megkövetelik, hogy ez ügy felett ne térjenek napirendre, hanem kérelmezék újból a kutatásokat. A főispán felvilágosító szavai után a kisgyűlés nem járult hozzá az újabb feliratlhoz. (A kutatások ügyéről mai számunkban külön cikkben is beszámolunk.) A tárgysorozat többi pontján most már simán pergett le. A sörkártya megrendszabályozásánál tett indítványával kapcsolatban vitéz Szabadvány Ferenc felszólalt és reámutatott arra, hogy nem állnak helyt azok az érvek, melyszerint bortermelő államban nem is kell forszírozni a sörfo-

gyasztást, vagy az az érv, hogy a sör luxus s aki sört akar inni, az fizesse is meg. Ha statisztika volna a fogyasztásról, akkor az is könnyen megállapítható volna, hogy a borközpontok nem egyúttal sörfogyasztók is, sőt rendszeresen azok, akik sört isznak, bort nem isznak. A sörfogyasztás a kimutatások szerint katasztrofális esett vissza. Ennek következménye az elbocsájtások, a munkanélküliség emelkedése, a kevesebb adóbevétel. A sör az egyetlen olyan cikk, amelynek ára felment fantasztikus magasságba és a kartelvezérek jóvoltából, de inkább kiméltelenségéből ott trónol a magasban. Minden más cikk vagy terményárak állandóan csökkentek csak a sörárak változatlanok. Le kell szállítani e nagy lóról a sörkártya vezéreit, mert minden érdeket ez kívánja. Legalább is olyan arányban csökkenjen a sör ára, mint ahogy csökkent a sörárpa ára. Speciálisan községi szempontból még egy szomorú jelenséget van az ügynek. Köszeg polgárságának birtokában volt a békeévekben a községi virágzó sörgyár. Hogyan, hogy nem, háború után egyszer csak arra ébredtek Köszegen, hogy a kartel kezében van a sörgyár. Ezután is előállították a kitűnő községi sört s bizonytal sokan nem is tudják, hogy elmúlt év ősze óta a jó hírnévnek örvendő községi sört még Köszegen sem mérük már ki, mert a kartelpolitika és a sörfogyasztás csökkentése folytán elmúlt év őszén leállították a községi sörgyárt s most már Köszegen sem isznak községi, hanem soproni sört. A megyegyűlés az indítványt magáévá tette és a sörkártya megrendszabályozása, valamint a sörárak leállítására ügyében felirattal fordult a

Kalvin és Luther Köszegen.

Irtá: JAMBRITS LAJOS.

Sem Calvin, sem Luther nem jártak Köszegen. Ezt a várost sohasem látták és így a községiak sem láthaták őket személyükben.

De mégis ezt a hangzatos címet adtam elbeszélésemnek, mert hitújító eszméik mellett eljutottak a város falai közé mégis — közsobor alakjában.

Ezt persze kevesen tudják Köszegen, hogy hol is vannak ezek a közsobrok, helyesebben domborművek.

De hiszen kevesen tudják Köszegről azt is, hogy Mátyás király valóban járt Köszegen. A nagy király igen szeretett a nép közé elvegyülni, hogy megismerje nemzetét és személyesen szolgáljon igazságot. Így hát hihetőség valószínű, hogy a nagy király csakugyan megfordult városunkban is. A krónika szerint szarvas vadászatra jött ide, fényes udvari kísérettel, gyönyörű paripákon. A városban lakóit kíséretével együtt. Állítólag a királyvölgy nagy gesztenyefa alatt volt a vadászatra.

Azt is kevesen tudják Köszegről, hogy a régi időkben gesztenyét, gyümölcsöt és bort szállított a város a bécsi udvarnak. Híres volt a községi gesztenye, a gyümölcs, meg bor is. Bár az utóbbival olykor bajok voltak, mert savanyúnak találták és erről értesítették is a nemes városi magistrátust. Nádorispán uram írja, hogy a gesztenye és alma kitűnő volt, de a bor most nem izlett.

Vizszont mindenki tudja Köszegről azt, hogy Jurisich Miklós Köszegostrománai megállásra kényszerítette Szulejmán török császár óriási hadseregét és bizony s török kikapott Köszegen. A történelem is feljegyzte a dicső fegyvertényt. Még a külföldi történelmi könyvek is elismerőleg írnak róla.

Alaposan ki is használjuk, ezt a városunkhoz fűződő nagy történelmi eseményt. Ha ünnepélyek zajlottak le a múltban vagy akár a jelenben, az ünnepségeket befejező bankettekben hálás és könnyű anyaga volt a felszólalónak, és Jurisich dicső haditettét ki nem hagyta a felkészültől.

A városban megfordult idegenek, nagy áhítattal szemlélik meg mindig a községi Jurisich várat, a nagy gesz-

tenyét és a város újabb nevezeteseit is. Az idegeneket kalauzolónak elég könnyű dolga van, mert van mit mutogatni.

A szép, történelmi levegővel telített helyváros ipazán megérdemli, hogy elnézegessünk falai között. Különösen a két öreg templom köti le a szemlélt. Sokszor volt alkalmam, mint polgármesternek illusztris idegen tanárságoknak bemutatni Köszeg nevezetességeit. Büszkén és örömmel dicsekedtem el, különösen azzal, hogy a Szent Imre templom homlokzatán látható két dombormű Calvin és Luther ábrázolja. Katolikus templomnál Calvin és Luther? Hát biz az elég érdekes látvány. A vallási béke, türelmességnek szinte párját ritkító esete, mely benyomást keltett mindig hallgatóságomban. Ime — mondogatták — Köszegen nincs felekezeti villongás. Itt békességben megvannak a felekezetek. A polgárok a legjobb megértésben és békességben élnek. Mindenki megnyugvással és örömmel hallotta magyarázatomat és szavaimat.

Tudni kell ugyanis, hogy a Szent Imre templom hosszú időn át volt a protestánsok kezén és azok használatában. Így érthető lesz, hogy Calvin

és Luther képmása felkerülhetett a templomra. Magam sem kételkedtem benne. Hihető volt.

De e szép illúziómat legalább is megingatta Horváth Detre dr. bencs tanár barátomnak, a községi Szent Imre templomról irt tanulmánya, hol megállapítja, hogy a két dombormű két apostol medallionszerű képmása.

Vitába nem szállok vele. Még azt is elhiszem, hogy igaz van De én szives örömet voltam apostola jóhiszemű fellevesemnek, jó szolgálatot teljesítő és felebaráti szeretetet hirdető propagandának.

Ha most elmegyek a Szent Imre templom mellett, kalapomat megemelve, mindig felnézek a homlokzatra és mosolyogva szemlélem a két apostolban Luther és Calvin felebarátait, akikről annyit beszéltem idegeneknek és akik hittek nekem, mert én is hittem és még ma is hiszem és vallom a testvérles, békés, felebaráti megbecsülést és szeretetet, mert erre nekünk, maroknyi magyaroknak, igen nagy szükségünk van.

Ismétlem, igaz lehet dr. Horváth Detre barátomnak, de azt hiszem — nekem is igazam volt.

